

Motion till riksdagen 2021/22:2421

av **Ida Drougge (M)**

Ung Företagsamhet på gymnasiet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla elever bör få möjlighet att läsa kursen Ung Företagsamhet eller motsvarande på gymnasiet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ung Företagsamhet är en ideell och obunden utbildningsorganisation som tillsammans med skolan ger elever möjlighet att träna på att starta och driva företag. Organisationen riktar sig främst till gymnasieskolan men har även utbildningsmaterial och program för grundskolan. Mest känd är dock den framgångsrika kursen Ung Företagsamhet, där elever både teoretiskt och praktiskt får utveckla sin kreativitet och träna sig i entreprenörskap och företagsamhet.

Utbildningen erbjuds gymnasieelever som under ett läsår får driva egna företag, så kallade UF-företag, tillsammans i grupp. Eleverna arbetar med nästan allt som hör ett företag till, från uppstart till avveckling. Företaget drivs enligt ett särskilt regelverk och eleverna får exempelvis ingen F-skattsedel och de får heller inte ta några lån för att starta eller driva igång verksamheten. Eleverna arbetar dock med riktiga varor och tjänster samt kan skaffa sig investerare, samarbetspartner och mentorskap för att få in startkapital och andra resurser. Eleverna får skriva affärsplaner, arbeta med marknadsföring och produktutveckling och får också möjligheten att tävla mot andra UF-företag samt öva sig på att sälja in och pitcha sin affärsidé.

Bland dem som gått kursen Ung Företagsamhet blir mätbart många fler senare också företagare på riktigt. Enligt en långtidsstudie av UF-alumners arbetsmarknadspotential och företagande från 2013 av docent Karl Wennberg vid Stockholm School of Economics och Niklas Elert på Ratio får UF-elever även högre genomsnittsinkomst med 7–12 % samt drabbas i 20 % mindre utsträckning av arbetslöshet än andra. Den positiva effekten för företagande är också som störst i grupper som mer sällan startar företag generellt. Elever får under sitt UF-företagande också fler kontakter med omvärlden än

andra elever och utvecklar i sitt arbete även färdigheter och förmågor som är bra även i andra situationer än företagande.

Möjligheten att driva UF-företag skiljer sig dock mycket åt, främst beroende på vilken skola och vilket gymnasieprogram elever läser i övrigt. Läsåret 2017/18 var det hela 98 procent av alla elever på handels- och administrationsprogrammet som drev UF-företag. För ekonomi- samt hantverksprogrammet var motsvarande siffror 82 och 68 procent. I bottenskiktet ligger program såsom vård och omsorg (7 procent), naturvetenskap (7 procent) samt fordons- och transportprogrammet (13 procent). Även samhällsvetenskapliga programmet, el och energi samt bygg och anläggning har tyvärr lågt deltagande.

Då fördelarna med att ha drivit UF-företag tycks vara så stora är det dåligt att inte ännu fler elever får den möjligheten. Val av gymnasieprogram indikerar idag i väldigt liten utsträckning om du kommer att vilja eller kanske till och med behöva driva eget företag i framtiden. Studierna visar också att UF-företagandes positiva effekter inte skiljer sig åt mellan regioner, vilket är särskilt positivt då arbetsmarknaden och tillväxten i övrigt utvecklas på olika sätt i landet. Det behöver därför ses över hur dessa kunskaper kan bli möjliga för samtliga elever i gymnasieskolan att läsa in. Detta bör inte nödvändigtvis ske som en obligatorisk kurs utan valet om man vill läsa kursen eller inte bör snarare ligga hos eleven, men valet av gymnasieprogram som sådant bör åtminstone inte hindra eleverna från att välja kursen som individuellt val.

Ida Drougge (M)